

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 766 -780)

- ΧΟ. ἄνδρ, ἄναξ, βόβηκεν ὅξ ἄργος ταχός·  
νοός δ' ἴσσι τηλικοῖτος ἄλγους βαρός.  
ΚΡ. Δρότω, φρονεῖτω μεζζον ἴ κατ' ἄνδρ' ἴἴν.  
τὸ δ' ὄν κῆρα τὸ δ' ὄκ ἴπαλλῶξει μῆρου.  
ΧΟ. ἴμφω γῆρ ἄτῆ κατ κατακτεῖναι νοεός;  
ΚΡ. Ὄ τῶν γε μῆ θιγοῖσαν· εἴ γῆρ ὄν λῶγεις.  
ΧΟ. Μῆρ δὲ ποῖ κατ σφε βουλεῖσσι κτανεῖν;  
ΚΡ. ἴγων ῥημος ἄνθ' ἴν ἴ βροτῶν στίβος  
κῆψω πετρῶδει ζῶσαν ἴν κατῆρυχι,  
φορβός τοσοῖτον ὅς ἴγος μῆνον προθεός,  
ἴπως μῆασμα πῆσ' ἴπεκφῶγῆ πῆλις·  
κῆκεῖ τῶν ἴιδην, ἴν μῆνον σῆβει θεῖν,  
ἄττουμῆνη που τεῖξεται τὸ μῆ θανεῖν,  
ἴ γνῶσεται γῶν ἴλλῶ τηνικῶθ' ἴτι  
πῆνος περισσός ἴστι τῶν ἴιδου σῆβειν.

766

770

775

780

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους 773-780 (ἴγων ῥημος ... τῶν ἴιδου σῆβειν).

Μονάδες 30

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Κατ' τον Κρόλο Κουν, ο χάρης ως πρωταρχικός παράγοντας του αρχαίου θεῖτρου διαμορφώνει το κῆμα του ἄργου. Επικαλούμενοι συγκεκριμένα στοιχεία των στίχων 766 -780 να επιβεβαιώσετε την παραπάνω ἴποψη.

Μονάδες 10

2. Να σκιαγραφώσετε την προσωπικῆτητα του Κῆοντα, ἴπως αὐτῆ προβῶλλεται μῆσα ἀπὸ τους στίχους 777-780 (κῆκεῖ τῶν ἴιδην ... τῶν ἴιδου σῆβειν).

Μονάδες 10

3. Στο κείμενο ἀπὸ το πρωτότυπο (στίχοι 766-780) ο Κῆων ἐπιμῆνει πεισματικῆ στη θανατικῆ καταδῶκη της Αντιγῶνης. Να σχολιῶσετε την ἴποψη που διατυπῶνει ο Κῆων για το ἴδιο ζῆτημα, ἴπως αὐτῆ περιῶχεται στο μεταφρασμῆνο κείμενο που ἀκολουθεῖ (στίχοι 883-890).

Κείμενο ἀπὸ μεταφῶραση (στίχοι 883-890)

ΚΡ. Τα μῆρολῶγια και τους θῆνους, το ξῆρεις, ποτῆ  
δε θα ἴπαυε κανεός προτῆ πεθῆνει, αν φτοῖραγαν.  
(ἄπευθῆνεται στους φρουροός.)

ἴῆρτε τῆ γῆργορα και, καθῆς πῆσταξα,  
να πῆτε να τῆ χῆσετε στο λῆκκο το βαθῆ.  
ἴστε τῆ μῆνη κι ῆρημη, θῆλει πεθῆνει,  
θῆλει ζῆσει, θαμμῆνη σ' ἴνα τῆτοιο σῆιτικῆ.  
ἠ κῆρη αὐτῆ δε μῆλυνε τα χῆρια μας,  
μα τον ἀπῆνω κῆσμο θα τον χῆσει.

Μονάδες 10

4. Για ποιους ἄγους ἠ διεξαγωγῆ των δραματικῶν ἄγῶνων στην αρχαῶνα ἄθῆνα συνδεῖταν με την ἴνοιξη;

Μονάδες 10

5. Να γράψετε δύο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς (απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **νοός, φρονεῖτω, βουλευέτω, ἴγων, σβείν.**

**Μονάδες 10**

- 6α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον πίνακα που ακολουθεί, συμπληρώνοντας στα κενά του τη δοτική του πληθυντικού αριθμού για τις αντίστοιχες λέξεις που σας δίνονται.

	Δοτική πληθυντικού
ἄργος	
ἄνδρ(α)	
βροτῶν	
μάσχα	
πῆλις	

**Μονάδες 5**

- 6β. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον πίνακα που ακολουθεί, συμπληρώνοντας στα κενά του σε χρόνο Παρατατικού τους ακριβείς αντίστοιχους ρηματικούς τύπους αυτών που σας δίνονται.

	Παρατατικός
ἴστω	
νοεῖς	
λέγεις	
βουλευέτω	
κράψω	

**Μονάδες 5**

7. **ταχῆς, νοός, κατακτείναι, θεῖν, ἀποτυμῆνη:**

Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παραπάνω λέξεων του κειμένου.

**Μονάδες 10**